

FÖLDGÁZELLÁTÁS

- Az Európai Unió energiabiztonsága megkívánja, hogy az energiaforrások, a szállítók és az útvonalak diverzifikáltak legyenek.
- Szükséges az átviteli rendszerek üzemeltetésének összehangoltabb működése.
- A földgázpiaci szállításrendszer-üzemeltetők európai hálózatait (ENTSOG) meg kell erősíteni, hogy eredményesen tudják tervezni és igazgatni a határokat átszelő gáz áramlását.
- Európai Unióban élő 500 millió fogyasztó körülbelül 480 milliárd m³ gázt használ fel évente
- Az Európai Unió gázfogyasztásának 27 százalékát Oroszországból hozza be.
- Magyarországon 2015-ben a háztartások 109 579 terajoule földgázt használtak fel.

A Kormány által benyújtott, az Energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló [T/15338.](#) számú törvényjavaslat része a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosítása is. Az Infojegyzet ehhez kapcsolódóan a földgázellátásról nyújt információkat.

Az Európai Unió törekvése az energiabiztonság megteremtésére

A Bizottság a 2014 májusában az európai energiabiztonsági stratégiáról kiadott [jelentése](#) szerint az unió országaiban a felhasznált energia 53 százaléka származik importból, ez a földgáz esetében 66 százalék. Hat tagállam (Bulgária, Észtország, Finnország, Lettország, Litvánia és Szlovákia) függ Oroszországtól, mint egyetlen külső szállítótól, amely teljes gázbehozatalukat biztosítja. 2013-ban az Európai Unió földgázbehozatalának 39 százalékát, az unió gázfogyasztásának 27 százalékát tette ki az Oroszországból származó energia, míg Oroszország gáz kivitelének 71 százaléka irányult Európába.

Az Európai Unióban élő 500 millió fogyasztó körülbelül 480 milliárd m³ gázt használ fel és 400 milliárd eurót költ évente energiahasználatra.

Az európai [energiaunió](#) létrehozásával a közösség célja az energiabiztonság megteremtése. **Az energiabiztonság elsősorban a működőképes belső piaccal és regionális és európai szintű együttműködéssel javítható.** Ennek egyik fontos eleme a hálózati fejlesztések összehangolása és a piacok megnyitása.

Tekintettel arra, hogy az Európai Unióban csökken a hazai gázkitermelés, az Európai Unió kívüli forrásokhoz való hozzáférés válik egyre fontosabbá, és csak **a diverzifikált földgázellátás nyújthat biztonságot az ellátási zavarokkal szemben.** Ez viszont fokozza a tagállamok közötti együttműködés szükségességét.

A stabil földgáz ellátás érdekében az Európai Bizottság egy diverzifikációra épülő tervezeten dolgozik. Ez többek között azt jelenti, hogy stratégiát dolgoznak ki a Déli Gázfolyosó jobb kihasználására, és a cseppfolyósított gáz potenciáljának jobb kiaknázására, ennek tárolására.

Fontos a nemzeti szabályozó hatóságok együttműködése, hiszen az egyik tagállam árképzési mechanizmusa hatással lehet a szomszédos országok hozzáférésére. Ezért szükséges lenne **egy egységes díjszabási rendszer megalkotása, ami segítené a gázpiac integrációját.** Emellett szükség van a villamosenergia- és gázpiacokra vonatkozó új piaci szabályokra és az átvitelrendszer-üzemeltetők műveleteinek integrálására is.

A Bizottság 2017. április 27-én megjelent [sajtóközleménye](#) szerint A Tanács és az Európai Parlament képviselői megállapodtak a gázellátás új biztonsági szabályozásáról egy gázválság megelőzése érdekében.

A BIZOTTSÁG 2015/703 RENDELETE

A Bizottság [2015/703](#) rendelete az interoperabilitás és az adatcsere szabályaira vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat. Megfelelő végrehajtása az energiabiztonság javulását segíti elő, mert ezáltal lehetőség nyílik a szállítási rendszerekhez való nyílt és megkülönböztetésmentes hozzáférésre.

A rendelet meghatározza:

- az áramlásszabályozás szabályait;
- a gázmennyiségek és a gázminőség méréseinek elveit;
- az egyeztetés szabályait;
- a gázmennyiségek allokálásának szabályait;
- a kivételes események bekövetkezésekor követendő kommunikációs eljárásokat;
- az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokból fakadó viták rendezését;
- az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodások módosításának rendjét;

KÖZÉP-KELET-EURÓPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI TERV 2014-2023

Gázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (European Network of Transmission System Operators for Gas {[ENTSOG](#)}) feladata elősegíteni a földgáz európai belső piacának kialakítását például:

- az európai szállítási hálózat optimális irányítása, ill. összehangolt üzemeltetése által;
- a határon átnyúló kereskedelem útjában álló akadályok felszámolása révén;
- a folyamatos műszaki fejlődés elősegítésével.

A szervezet által kiadott Közép-kelet-európai regionális fejlesztési terv [2014-2023](#) Magyarországot érintő jelentősebb tervezett beruházásai:

- **Román-magyar ellenirányú gázáramlás biztosítása a magyar szakaszon:** A projekt 3 darab 4,5 megawatt teljesítményű kompresszoregység létesítését foglalja magában Csanádpalota mérőállomásán. A fejlesztés biztosítja a magyar/román határpont teljes kapacitását 12,0 millió m³/nap (127,6 gigawatt óra/nap) mértékig Románia felől Magyarország felé
- **Szlovén-magyar rendszerösszekötő:** A projekt 40 kilométer hosszú földgázszállító vezeték létesítését teszi lehetővé Nagykanizsa és Tornyiszentmiklós, valamint 1 kilométer hosszú földgázszállító vezeték létesítését Tornyiszentmiklós és a szlovén/magyar határ között. Ezen kívül 2 darab 4,5 megawatt teljesítményű kompresszoregység létesítését Nagykanizsa közelében. **A fejlesztés biztosítja a magyar/szlovén határpont kapacitását 1,2 millió m³/nap nem megszakítható és 2,4 millió m³/nap megszakítható kapacitás** (összesen maximum 3,6 millió m³/nap) mértékig Szlovénia felől Magyarország felé és Magyarország felől Szlovénia felé.
- **Városföld kompresszorállomás bővítése:** A projekt 1 darab 5,7 megawatt teljesítményű kompresszoregység létesítését tartalmazza.
- **Bulgária-Románia-Magyarország-Ausztria gázszállítási folyosó:** A projekt az érintett útvonalon alkalmas 12 milliárd m³/év gázmennyiség fogadására Románia felől, és akár 10 milliárd m³/év mennyiség továbbszállítására Ausztria felé.

PRISMA PLATFORM

A [PRISMA](#) platformot 2013-ban Ausztria, Belgium, Dánia, Németország, Franciaország, Olaszország és Hollandia hozta létre. A földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó üzemi és kereskedelmi szabályzat felhasználásával biztosítva az európai gáz 70 százalékát szállító 28 szállítási rendszer-üzemeltető számára egy átlátható és egységes árverési felületet.

HAZAI FÖLDGÁZSZÁLLÍTÁS

Magyarországon jelenleg kizárólag a MOL-csoporthoz tartozó [FGSZ Zrt.](#) rendelkezik földgázszállítási rendszer-üzemeltetői működési engedéllyel.

A hazai földgázszállítási tevékenysége mellett tranzit tevékenységet folytat Szerbia és Bosznia-Hercegovina részére, és átszállítási tevékenységet végez Románia, Horvátország és Ukrajna irányába.

A nagynyomású vezetékrendszer látja el a gázszolgáltató társaságokat, a közvetlenül a földgázszállító rendszerhez kapcsolódó erőműveket és a nagyipari fogyasztókat.

Hazánkban a földgázszállítási rendszerben:

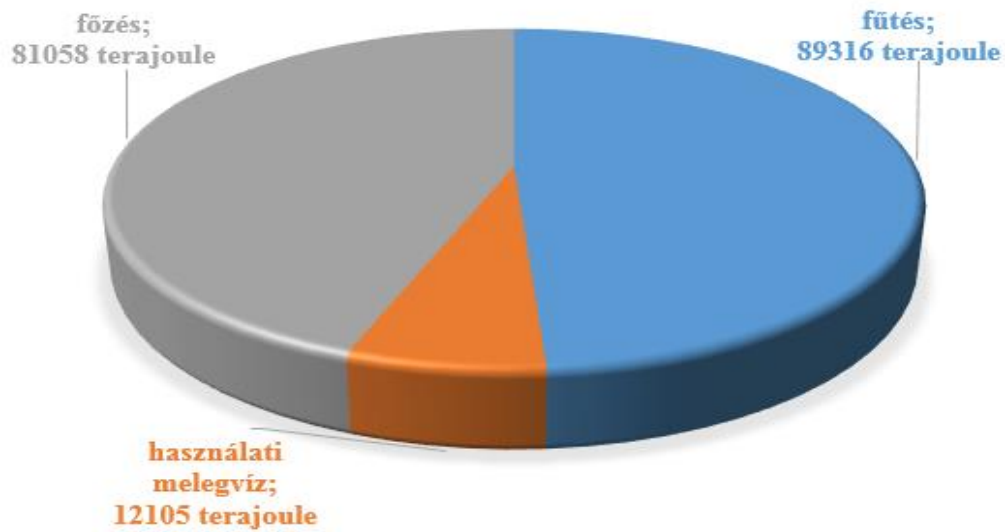
- a távvezetékrendszer 5782 kilométer hosszú, ebből a tranzitszállítási irány 370 kilométer;
- 19 hazai betáplálási pont, 4 import betáplálási pont van: Beregdaróc/ Ukrtransgaz (Ukrajna); Mosonmagyaróvár/ Gas Connect Austria (Ausztria); Csanádpalota/ Transgaz (Románia); Drávaszerdahely/Plinacro (Horvátország);
- közel 400 gázkiadási pont;
- 6 regionális központ (Gellénháza, Hajdúszoboszló, Kápolnásnyék, Kecskemét, Miskolc és Vecsés);
- 6 kompresszorállomás (Báta, Beregdaróc, Hajdúszoboszló, Mosonmagyaróvár, Nemesbikk és Városföld).

1. ábra: Nagynyomású földgázszállító vezetékrendszer

Forrás: FGSZ Zrt.

1. ábra: Háztartások földgáz felhasználása 2015

Forrás: Infoszolg/[MEKH](#)

Források:

- Európai energiabiztonsági stratégia – [COM\(2014\) 330 final](#)
- Second Report on the State of the Energy Union – [COM\(2017\) 53 final](#)
- Ten-Year Network Development Plan ([TYNDP](#)) – 2017
- Global Gas Security Review – [IEA](#), 2016
- EU Energy in Figures [2016](#)
- Gas Regional Investment Plan [2014-2023](#)
- A magyar földgázrendszer [2015. évi adata](#)

Készítette: Lukács Gabriella
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486